

Робоча програма навчальної дисципліни Методика викладання спеціалізованих навчальних дисциплін

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення спеціальністю I7 Терапія та реабілітація

„28” серпня 2025 року – 31 с.

Розробники:

Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Польовик Ольга Віталіївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

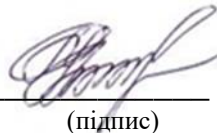
Викладачі:

Польовик Ольга Віталіївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Протокол від „28” серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

(підпис)

Людмила КРАВЧУК
(прізвище та ініціали)

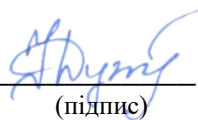
«28» серпня 2025 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Фізична терапія, ерготерапія» (2025 р.)

(назва освітньої програми)

«28» серпня 2025 року

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

(підпис)

Ігор ДУБ
(прізвище та ініціали)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20_/20_	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <https://vo.uu.edu.ua/> за адресою:

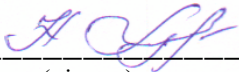
<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=28595>

(вказати адресу)

Робочу програму навчальної дисципліни перевірено

„01” вересня 2025 року

Заступник директора
з освітньої діяльності
Хмельницького інституту
соціальних технологій

(підпис)

Наталія ЛУЦКЕВИЧ
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 3	Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення	Вид дисципліни обов'язкова (загальноуніверситетська, обов'язкова чи за вибором здобувача освіти)	
Загальний обсяг годин – 90	Спеціальність I7 Терапія та реабілітація	Цикл підготовки загальний (загальний чи професійний)	
Модулів – 1	Спеціалізація I7.01 Фізична терапія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
		1-й	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь: магістр	16 год.	–
		Практичні, семінарські	
14 год.		–	
Лабораторні			
–		–	
Самостійна робота			
60 год.		–	
Індивідуальні завдання:			
–		–	
Вид семестрового контролю: д. залік			
Частка аудиторних занять становить: для денної форми здобуття освіти – 33%			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є підготовка висококваліфікованого конкурентоспроможного фахівця/фахівчині, здатного/ої продукувати нові ідеї та використовувати методологію педагогічної діяльності.

Завдання:

- формування здатності продукувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати та відстоювати їх;
- формування здатності до пошуку, систематизації, критичного аналізу, оцінки та синтезу інформації з різних джерел, зокрема, з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- формування здатності організовувати та проводити навчальні заняття у закладі вищої освіти з використанням новітніх педагогічних методів та прийомів; формування здатності до саморозвитку та самовдосконалення.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу у закладі вищої освіти;
- зміст реформування освітньої системи України на сучасному етапі;
- складові майстерності педагогічної діяльності викладача;
- особливості, напрями організації діалогічного спілкування зі студентами;
- структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально пізнавальної діяльності студентів; сучасні стратегії, методи, форми організації навчання.

вміти:

- визначати мету власної педагогічної діяльності, очікування у процесі викладання навчального курсу;
- організовувати взаємодію зі студентами з різними індивідуально типологічними особливостями;
- застосовувати різні способи, прийоми формування у студентів наукових понять, умінь й навичок;
- застосовувати стратегії, методи, прийоми організації навчально пізнавальної діяльності студентів;
- планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практичного семінарського заняття й самостійної роботи студентів;
- розробляти навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 01. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

РН 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

РН 19. Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервізор навчальних практик.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методичні основи викладання

Тема 1. Теоретико-методичні основи викладання спеціалізованих дисциплін у сфері фізичної терапії та реабілітації

Актуальність і місце дисципліни в системі професійної підготовки. Понятійно-категоріальний апарат. Нормативно-правова та освітня база підготовки фахівців. Дидактичні основи викладання спеціалізованих дисциплін. Специфіка викладання у сфері фізичної терапії та реабілітації. Мета, завдання та функції викладання спеціалізованих дисциплін. Роль викладача у професійній підготовці майбутніх фахівців. Основні тенденції розвитку методики викладання у сфері реабілітації.

Тема 2. Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів.

Дидактичні принципи навчання. Методи навчання у підготовці фізичних терапевтів. Форми організації навчання. Поєднання методів і форм навчання. Особливості застосування методів навчання у клінічній підготовці. Критерії ефективності методів і форм навчання.

Тема 3. Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації.

Поняття та зміст клінічних дисциплін. Дидактичні особливості викладання клінічних дисциплін. Формування клінічного мислення у здобувачів освіти. Методи навчання у викладанні клінічних дисциплін. Форми організації навчання. Роль викладача у клінічній підготовці. Етичні та деонтологічні аспекти навчання.

Тема 4. Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації

Поняття педагогічної майстерності. Структура педагогічної майстерності викладача. Комунікація в освітньому процесі. Особливості професійної комунікації у сфері фізичної терапії. Методи розвитку комунікативних умінь студентів. Професійно-етичні якості викладача. Роль рефлексії та саморозвитку викладача.

Змістовий модуль 2.

Практичні аспекти та інноваційні технології навчання

Тема 5. Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців

Сутність інтерактивного навчання у вищій школі. Практико-орієнтований підхід у підготовці фізичних терапевтів. Основні інтерактивні технології навчання. Клінічні та симуляційні методи навчання. Кейсові та проблемно-орієнтовані технології. Використання тренінгів і майстер-класів. Цифрові технології та змішане навчання. Оцінювання результатів інтерактивного навчання.

Тема 6. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії

Значення практичних і лабораторних занять у підготовці фізичних терапевтів. Види практичних і лабораторних занять. Структура практичного заняття. Методика проведення лабораторних занять. Використання обладнання та засобів реабілітації. Організація самостійної роботи студентів. Контроль і оцінювання результатів навчання. Безпека та етичні аспекти проведення занять

Тема 7. Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти

Сутність та значення оцінювання у професійній підготовці. Компетентнісний підхід у системі оцінювання. Види та функції оцінювання. Методи оцінювання навчальних досягнень. Оцінювання практичних і клінічних компетентностей. Критерії та показники сформованості компетентностей. Інструменти забезпечення об'єктивності оцінювання. Роль самооцінювання та рефлексії

Тема 8. Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін

Роль цифрових технологій у сучасній професійній освіті. Поняття та види цифрових освітніх технологій. Симуляційне навчання у підготовці фізичних терапевтів. Види симуляцій та їх дидактичні можливості. Використання онлайн-платформ і цифрових ресурсів. Віртуальна та доповнена реальність у навчанні. Переваги та обмеження цифрового і симуляційного навчання. Перспективи розвитку цифрових технологій у фізичній терапії

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передують цій дисципліні:
Методологія та організація наукових досліджень, Інноваційні аспекти теорії і доказова практика у фізичній терапії.

Міжпредметні зв'язки: психологія, педагогіка.

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна у тому числі					с.р.	Усього	аудиторна у тому числі					с.р.	
		л	сем	пр	лаб	інд			л	сем	пр	лаб	інд		
2		3	4	5	6	7			8	9	10	11	12		13
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1.															
Теоретико-методичні основи викладання															
Тема 1. Теоретико-методичні основи викладання спеціалізованих дисциплін у сфері фізичної терапії та реабілітації	10	2	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-	-	АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів	10	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 3. Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації	10	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 4. Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації	8	2	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Модульний контроль	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	40	8	6	-	-	-	26	-	-	-	-	-	-	-	
Змістовий модуль 2.															
Практичні аспекти та інноваційні технології навчання															
Тема 5. Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців	10	2	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни «Методика викладання спеціалізованих навчальних дисциплін»

Разом: 90 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 60 год.

Модулі	Змістовий модуль 1.				Змістовий модуль 2.			
Назва модуля	Загальні положення про методики викладання спеціалізованих навчальних дисциплін.				Загальні засади регулювання вищої освіти			
Кількість балів за модуль	30 балів				45 балів			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій	Тема 1. Теоретико-методичні основи викладання спеціалізованих дисциплін у сфері фізичної терапії та реабілітації	Тема 2. Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів	Тема 3. Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації	Тема 4. Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації	Тема 5. Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців	Тема 6. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії	Тема 7. Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти	Тема 8. Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін
Практичні заняття	1		2	3	4	5	6	7
Теми практичних занять	Тема 2. Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів		Тема 3. Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації	Тема 4. Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації	Тема 5. Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців	Тема 6. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії	Тема 7. Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти	Тема 8. Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін
Бали	5 балів		5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Самостійна робота	15 балів				15 балів			
Види поточного контролю	Модульний контроль 1 5 балів				Модульний контроль 2 5 балів			
ІНДЗ					25 балів			
у т.ч. додаткові курси за тематикою дисципліни (неформальна освіта)					10 балів			
Підсумковий контроль					Залік			

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів	2
2	Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації	2
3	Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації	2
4	Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців	2
5	Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії	2
6	Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти	2
7	Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін	2
Разом		14

Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

4.3.2. Індивідуальна навчально-дослідна робота

(навчальний проєкт)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності здобувача освіти, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної

дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проєкту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи здобувача освіти, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом (5 балів);
- конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно (5 балів);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (5 балів);
- повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (10 балів);
- повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (5 балів);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (10 балів);
- проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни (10 балів);
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – 25 балів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Функціонування закладів вищої освіти в умовах воєнного стану.
2. Адаптація освітнього процесу до викликів сьогодення в умовах військових дій в Україні
3. Міжнародний вимір функціонування вищої освіти в умовах війни
4. Напрями відновлення і трансформації системи вищої освіти України
5. Поняття «дидактики», її виникнення і розвиток
6. Основні дидактичні підходи та концепції
7. Дидактичні основи педагогічного процесу
8. Закони, закономірності та принципи навчання у вищій школі
9. Цілі та зміст навчання у вищій школі
10. Наукова робота студентів – важливий чинник ефективності професійної підготовки фахівців з вищою освітою

11. Системність в організації науково-дослідної роботи студентів
12. Форми й види науково-дослідної роботи студентів
13. Методи організації науково-дослідної роботи студентів.

Додаткові курси в рамках ІНДЗ

1. Цифрова трансформація освіти: роль штучного інтелекту в модернізації навчального процесу. Здоров'я, безпека та добробут. URL : <https://surl.li/yebade> (дата звернення : 10.08.2025).

2. Трансформуємо освіту за допомогою технологій: організація якісного навчального процесу за допомогою додатків Google. Здоров'я, безпека та добробут. URL : <https://surl.lu/qdkuhc> (дата звернення : 11.08.2025).

3. Створення тестів в Moodle. Формування структури уроку. URL : <https://surl.li/mczsvs> (дата звернення : 11.08.2025).

4. Інтернет-сервіси для створення навчального контенту. Презентації на ресурсі Nearpod. URL : <https://surl.li/gmbrnj> (дата звернення : 21.08.2025).

Критерії оцінювання ІНДЗ (дослідження у вигляді реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження Складання плану реферату	3 бали
2.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку питання	8 балів
3.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	4 бали
4.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 балів
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи, список використаних джерел, посилання	4 бали
Разом		25 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 25-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
23 -25	відмінно	5	A	відмінно
15 – 22	добре	4	BC	добре
6 – 14	задовільно	3	DE	задовільно

0 – 5	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання
-------	--------------	---	----	--

4.3.3. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Теоретико-методичні основи викладання		
1	Теоретико-методичні основи викладання спеціалізованих дисциплін у сфері фізичної терапії та реабілітації	8
2	Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів	6
3	Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації	6
4	Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації	4
Модульний контроль		2
Змістовий модуль 2.		
Практичні аспекти та інноваційні технології навчання		
5	Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців	6
6	Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії	6
7	Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти	6
8	Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін	4
Модульний контроль		2
ІДНЗ		10
Разом		60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1.			
Розвиток вищої освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ			
Тема 1: Теоретико-методичні основи викладання спеціалізованих дисциплін у сфері фізичної терапії та реабілітації (8 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	15	I- II
Тема 2: Принципи, методи та форми навчання у підготовці майбутніх фізичних терапевтів (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		III- IV

Тема 3: Особливості викладання клінічних дисциплін у фізичній терапії та реабілітації (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		V
Тема 4: Педагогічна майстерність викладача та комунікація у підготовці фахівців з фізичної терапії та реабілітації (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		VII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	VIII
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
Змістовий модуль 2.			
Практичні аспекти та інноваційні технології навчання			
Тема 5: Інтерактивні та практико-орієнтовані технології навчання у професійній підготовці фахівців (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		IX-X
Тема 6. Методика організації та проведення практичних і лабораторних занять з фізичної терапії (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XI
Тема 7: Оцінювання результатів навчання та формування професійних компетентностей здобувачів освіти (6 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XII
Тема 8: Використання цифрових технологій та симуляційного навчання у викладанні спеціалізованих дисциплін (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XIII
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	5	XIV
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 10 год.	Реферат	25	XV
Разом: 60 год.	Разом: 65 балів		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні*: вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення*: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей здобувачів освіти та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході практичних занять застосовуються наступні методи:

- практичне заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни «**Методика викладання спеціалізованих навчальних дисциплін**» застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає здобувачів освіти до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду здобувачів освіти – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліди).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод «вибуху», метод природних наслідків і трудовий метод.

Методика навчання (як система) – організований набір методів, прийомів, засобів і форм навчання, який використовується для досягнення освітніх цілей.

Методика є структурованим застосуванням методів – організоване використання різних методів і прийомів, яке обумовлено специфікою освітнього процесу або діяльності. Вона описує як саме, в якій послідовності і в яких умовах застосовуються певні методи для досягнення результату.

–Методика навчання може включати в себе різні методи, стратегії, підходи, засоби навчання (аудіовізуальні матеріали, інтернет-ресурси, дидактичні ігри тощо) і системи організації роботи (до прикладу: поетапне вивчення лексики, розвиток навичок письмового та усного мовлення).

–Методика викладання навчальної дисципліни – вибір викладачем та застосування методів для ефективного засвоєння матеріалу здобувачами освіти.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями здоров'я має важливі відмінності, які враховують індивідуальні потреби кожного типу порушень і передбачає модифікацію форм роботи та типів завдань для таких здобувачів освіти.

Кожен тип інвалідності має свої специфічні потреби, і тому підхід до навчання має бути адаптованим, щоб забезпечити максимальну ефективність для здобувачів освіти. Враховуючи різні види порушень (порушення слуху, зору, рухової активності, когнітивні порушення тощо), методика вивчення буде різною. Використання адаптованих технологій, інклюзивних методів та індивідуальних підходів дозволяє забезпечити ефективне навчання для всіх здобувачів освіти, незалежно від типу інвалідності.

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями слуху

Для здобувачів освіти з порушеннями слуху основним викликом є відсутність або обмеження слухового сприйняття, що може ускладнити процес вивчення мови через усне спілкування та аудіоматеріали. Адаптованими методиками є:

Жестова мова: Якщо здобувач освіти має порушення слуху та використовує жестову мову як основний засіб комунікації, то вивчення дисципліни проводиться через переклад на жестову мову (із залученням відповідного спеціаліста чи фрагментів відео із дублюючим перекладом на

жестову мову), зокрема для усного компоненту. Програми з навчання для таких здобувачів освіти можуть включати використання перекладачів жестової мови під час лекцій.

Субтитри: Всі відеоматеріали, які використовуються на заняттях (фільми, навчальні відео), мають субтитри, що дозволяє здобувачам освіти з порушеннями слуху ознайомлюватися з мовними структурами та словником.

Адаптовані навчальні матеріали: Використання візуальних методів, таких як ілюстрації, діаграми, картки з лексикою, допомагає краще засвоювати матеріал. Також створюються текстові файли або аудіоматеріали з субтитрами для покращення розуміння контексту.

Практика усного мовлення через письмове спілкування: Оскільки здобувачі освіти не чують мовлення, замість усної практики для такої категорії здобувачів освіти фокусується увага на письмових завданнях, інтерактивних тестах і вправах, що включають роботу з текстами (письмові відповіді, розпізнавання лексики та граматики через текст).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями зору

У здобувачів освіти з порушеннями зору основною проблемою є труднощі з візуальним сприйняттям інформації, тому методика навчання адаптована до аудіо- та тактильних матеріалів.

Технології для читання з екрану: Використання програм для читання з екрану, таких як JAWS або NVDA, дозволяє здобувачам освіти з порушеннями зору слухати текстовий матеріал. Це забезпечує доступ до електронних підручників, презентацій та інших навчальних ресурсів.

Адаптація навчальних матеріалів: Усі текстові матеріали надаються у форматі для читання з екрану або у шрифті Брайля. Це дає можливість здобувачам освіти не тільки читати, але й активно працювати з навчальними матеріалами.

Озвучення текстів: Використання спеціальних додатків для озвучування текстів або аудіокниг допомагає здобувачам освіти вивчати нові слова та фрази на слух, а також слухати приклади правильного вимовляння.

Аудіовізуальні завдання: Для таких здобувачів освіти використовуються аудіовправи, зокрема з вимови та слухової практики. Це дозволяє розвивати навички аудіювання та вимови, хоча й без візуального сприйняття.

Інтерактивні вправи на слух: Заняття включають завдання, орієнтовані на слухове сприйняття мови (завдання на розпізнавання вимови, на відмінності в інтонації, акценті тощо).

Методика навчання для здобувачів освіти з порушеннями опорно-рухового апарату

Здобувачі освіти з порушеннями опорно-рухового апарату, як правило, мають фізичні обмеження, які можуть вплинути на їхню здатність використовувати традиційні навчальні засоби, але їхні когнітивні та мовні навички, як правило, не порушені. З цією метою освітній процес відповідно адаптований для зручності та доступності.

Онлайн-навчання та доступ до цифрових матеріалів: Онлайн платформи дозволяють здобувачам освіти з порушеннями опорно-рухового апарату навчатися без необхідності фізичного перебування в аудиторії, а також допомагають уникнути труднощів із переміщенням.

Інтерфейси з підтримкою доступу: Використання програмного забезпечення та навчальних платформ, що підтримують голосові команди або дають можливість здійснювати навчання за допомогою спеціальних пристроїв для вводу (як-от пристрої для управління комп'ютером через рухи очей чи голови).

Адаптація завдань для письмових відповідей: Враховуючи фізичні обмеження, здобувачі освіти можуть використовувати голосові помічники для виконання завдань або адаптовані клавіатури та інші технології для зручного введення тексту. Також враховується обсяг письмових завдань та швидкість проходження онлайн тестів, написання підсумкових робіт.

Методика навчання для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями

Когнітивні порушення можуть включати труднощі з пам'яттю, увагою, сприйняттям інформації. Здобувачі освіти з такими порушеннями потребують адаптованих методик навчання, щоб забезпечити доступність матеріалу та поступове засвоєння нової інформації.

Розбиття матеріалу на малі блоки: Заняття структуруються (матеріал поділяється на малі частини), що дозволяє легше засвоювати інформацію та допомагає зберігати увагу на кожному етапі навчання.

Часті повторення та практичні вправи: Регулярне повторення пройденого матеріалу, використовуючи ігрові методи чи інші інтерактивні вправи.

Візуальні допоміжні засоби: Використання карток із лексикою, діаграм, малюнків допомагає здобувачам освіти з когнітивними порушеннями краще засвоювати мову.

Мультисенсорні підходи: Для здобувачів освіти з когнітивними порушеннями використовуються різні сенсорні канали (слух, зір, дотик), щоб стимулювати запам'ятовування та розуміння.

Методика навчання для здобувачів освіти із психічними порушеннями

Психічні порушення можуть включати депресії, тривожні розлади, посттравматичний стресовий синдром тощо, які можуть негативно впливати на здатність до концентрації, мотивацію та емоційний стан під час навчання.

Індивідуальний підхід: здобувачі освіти з психічними порушеннями потребують більш гнучкого підходу, наприклад, менших навантажень, частих перерв або персоналізованих уроків.

Підтримка в навчанні через терапевтичні методи: Залучення психологів або консультантів до освітнього процесу допомагає здобувачам освіти подолати емоційні труднощі.

Створення безпечного та підтримуючого середовища: Створення атмосфери довіри та підтримки, де здобувач освіти може вільно звернутися за допомогою або адаптувати темп навчання до своїх потреб.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна «Методика викладання спеціалізованих навчальних дисциплін» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів освіти, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує здобувач освіти за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв здобувачем освіти повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді здобувача освіти наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхневу обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але здобувач освіти спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється здобувачу освіти, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхнева, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться здобувачеві освіти, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.2. Система оцінювання роботи здобувачів освіти упродовж семестру

Вид діяльності здобувача освіти	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Робота на семінарському і практичному занятті	5	3	15	4	20
1.2. Виконання завдань для самостійної роботи	15	1	15	1	15
1.3. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			35		40
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 75					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 25 балів)					
2.1. Конспект із теми (модуля) за заданим планом					5
2.2. Конспект із теми (модуля) за планом, який здобувач освіти розробив самостійно					5
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					5
2.4. Повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (без рекомендації викладача)					10
2.5. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					5
2.6. Проходження додаткового(-их) курсу(-ів) (неформальна освіта) з тематики дисципліни					10
2.7. Дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу)					25
Разом					25
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 25					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Освітні традиції в Україні.
2. Вхідження освітньої системи України у європейський освітній простір.
3. Нормативно-правове забезпечення функціонування вищої освіти в Україні
 1. Історія становлення та розвитку професії педагога вищої школи
 2. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.
 3. Складові педагогічної майстерності викладача вищої школи
 4. Принципи і моделі партнерської взаємодії викладача зі студентами.
 5. Головні складові педагогічного спілкування викладача.
 6. Професійна етика, дотримання педагогічного такту.
 7. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
 8. Загальне поняття про дидактику вищої школи.
 9. Основні дидактичні концепції.
 10. Компетентнісний підхід і студентоцентроване навчання як основні складові сучасної дидактичної системи
 11. Поняття про стандарти вищої освіти та їхні складові.
 12. Освітні програми: побудова, опис, реалізація.
 13. Акредитація освітніх програм як інструмент забезпечення якості вищої освіти.
 14. Педагогічні технології організації освітнього процесу у ЗВО.
 15. Класифікація методів навчання.
 16. Характеристика активних методів навчання.
 17. Основні поняття дистанційного навчання.
 18. Функції і типи платформ дистанційного навчання.
 19. Організація навчальної діяльності на онлайн-платформах
 20. Розвиток форм організації навчання в історичному часі.
 21. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі.
 22. Основні дидактичні вимоги до лекції.
 23. Підготовка і проведення лекції: організаційно-методичні аспекти.
 24. Методика організації і проведення семінарського (практично-семінарського) заняття.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти на екзамені

Поточне тестування та самостійна робота										СР	ІНДЗ	Сума	Залік*
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	МК 1	T4	T5	T6	T7	T8	МК 2				
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	25	не більше 100	Не більше 30

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

*- залік складається у випадку, коли здобувач освіти не набрав необхідну кількість балів для автоматичного заліку, або ж хоче підвищити свій бал.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Тести до модульного контролю.
8. Питання до заліку.

8.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для здобувачів освіти з інвалідністю

1. Академічна доброчесність: ключ до якісної освіти (відео для здобувачів освіти). URL : <https://www.youtube.com/watch?v=mXU8laN1COc> (дата звернення: 01.09.2025).

2. Ефективні методики онлайн та змішаного навчання. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=0wwOiQcwcYg> (дата звернення: 01.09.2025).

3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти як інструмент навчання. *Всеосвіта*. URL : https://www.youtube.com/watch?v=m5ExFEzr_N8 (дата звернення: 01.09.2025).

4. 5. Якісна озвучка тексту онлайн українською мовою. *VoxWorker*. URL : <https://voxworker.com/ua> (дата звернення: 01.09.2025).

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей здобувачів освіти з інвалідністю;

- дистанційні програми навчання для здобувачів освіти із порушеннями слуху та опорно-рухового апарату.

- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;

- забезпечення осіб із порушеннями зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;

- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;

дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

8.2. Глосарій (термінологічний словник)

1. **Адаптація студентів** – процес пристосування першокурсників до умов навчання у закладі вищої освіти.
2. **Акредитація освітньої програми** – процедура оцінювання якості освітньої програми на відповідність встановленим стандартам.
3. **Андрагогіка** – розділ педагогіки, що вивчає навчання дорослих.
4. **Академічна автономія** – право закладу вищої освіти самостійно приймати рішення щодо організації освітнього процесу.
5. **Бакалавр** – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти.
6. **Магістр** – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти.
7. **Доктор філософії (PhD)** – науковий ступінь, що передбачає проведення самостійного дослідження.
8. **Викладач** – фахівець, який здійснює освітню діяльність у закладі вищої освіти.
9. **Гарант освітньої програми** – особа, відповідальна за якість і реалізацію освітньої програми.
10. **Дидактика** – розділ педагогіки, що вивчає теорію навчання.
11. **Дисципліна (навчальна)** – окремий навчальний предмет у структурі освітньої програми.
12. **Залік** – форма підсумкового контролю знань без виставлення оцінки за шкалою.
13. **Індивідуальна освітня траєкторія** – персональний шлях навчання студента з урахуванням його інтересів і потреб.
14. **Інтерактивне навчання** – навчання через активну взаємодію учасників освітнього процесу.
15. **Інклюзивна освіта** – система освітніх послуг, що забезпечує рівний доступ до освіти для всіх, зокрема осіб з особливими потребами.
16. **Кафедра** – структурний підрозділ закладу вищої освіти, що забезпечує викладання певних дисциплін.
17. **Кваліфікація** – офіційно визнаний результат навчання, що підтверджує здатність виконувати професійну діяльність.
18. **Куратор академічної групи** – викладач, який здійснює виховну та організаційну роботу зі студентами.
19. **Лабораторне заняття** – форма навчання, спрямована на практичне засвоєння матеріалу через експерименти.
20. **Методика викладання** – система методів, прийомів і засобів навчання конкретної дисципліни.
21. **Мотивація навчання** – сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, що спонукають студента до навчання.
22. **Навчальний план** – документ, що визначає перелік дисциплін і обсяг навчального навантаження.

23. **Навчальне навантаження** – кількість часу, необхідного для опанування освітньої програми.
24. **Освітнє середовище** – сукупність умов, у яких здійснюється освітній процес.
25. **Педагогічна майстерність** – високий рівень професійної діяльності викладача.
26. **Педагогічна технологія** – системний спосіб організації навчального процесу з гарантованим результатом.
27. **Практика (навчальна, виробнича)** – форма підготовки студентів до професійної діяльності.
28. **Прокторинг** – система контролю під час дистанційного оцінювання.
29. **Результати навчання** – знання, уміння та компетентності, які має продемонструвати студент.
30. **Рейтинг студента** – показник успішності на основі накопичених балів.
31. **Реферат** – письмова робота, що передбачає узагальнення інформації з певної теми.
32. **Самоосвіта** – самостійне здобуття знань поза межами формального навчання.
33. **Семестр** – частина навчального року.
34. **Сесія** – період складання заліків та іспитів.
35. **Силабус курсу** – детальний опис навчальної дисципліни.
36. **Стажування** – форма підвищення кваліфікації або набуття практичного досвіду.
37. **Студентоцентроване навчання** – підхід, що враховує потреби та інтереси студента.
38. **Тестування** – метод оцінювання знань за допомогою тестів.
39. **Тренінг** – форма активного навчання, спрямована на розвиток практичних навичок.
40. **Факультет** – структурний підрозділ закладу вищої освіти.
41. **Фахові компетентності** – спеціалізовані знання та навички у певній галузі.
42. **Форма навчання** – спосіб організації навчального процесу (денна, заочна, дистанційна).
43. **Якість вищої освіти** – відповідність результатів навчання встановленим стандартам і потребам суспільства.

8.3 Рекомендована література

Основна:

1. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої: школи: навч. посіб. Київ.: НАУ, 2015.
2. Біляковська О. О., Мишишин І. Я., Цюра С. Б. Дидактика вищої школи : навч. посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013.

3. Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи : практикум. Київ, Центр учбової літератури, 2025.

4. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / за ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. URL: <https://lirak.com.ua/preview/12231.pdf>

5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019.

6. Про вищу освіту : Закон України [URL : http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschuosvitu](http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschuosvitu)

9. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник з дисципліни / уклад. А. В. Лисенко. Полтава : ПолтНТУ, 2018. URL: <http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/5297/1/posibnukfinalredaktor.pdf>

10. Педагогіка вищої школи : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2_019.pdf

11. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, та ін.; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. URL: <https://surl.li/rcqqej>

12. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності викладача. Ліра-Київ, 2021.

Допоміжна

1. Герцюк Д., Лещак Т. Педагогічна освіта і наука у Львівському університеті (1812–1939). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 431 с.

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3642-20#Text>

4. Європейський простір вищої освіти: параметри якості та експертизи: навчальний посібник / укладачі: Батечко Н. Г., Бульвінська О. І., Локшина О. І., Мосьпан Н. В., Проценко О. Б., Сисоєва С. О., Соколова І. В. / за ред. Сисоєвої С. О. Київ, 2020. URL : <https://surl.li/jwpgej>

5. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник / упорядник Л.М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020.

6. Про академічну доброчесність : Проект Закону України. URL : <https://surl.li/jocjxw> (дата звернення : 11.08.2025).

7. Рашкевич Ю. Освітні програми : побудова, опис, визнання. URL: <https://surl.li/szixeh>

Перелік періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
European journal of physical and rehabilitation medicine	2021-2025
Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики	2021-2025

Здоров'я, спорт, реабілітація	2021-2025
Сучасні медичні технології	2021-2025

8.4. Інформаційні ресурси

1. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : вебсайт. URL : <https://uu.edu.ua>

2. Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” : платформа інтернет-підтримки навчального процесу moodle. URL : <https://vo.uu.edu.ua/>

3. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL : <http://dnpb.gov.ua/ua/>

4. Електронна бібліотека Національної Академії педагогічних наук України. URL : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SLIR&P21DBN=SLIR&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=elib_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=ID=&S21COLORTERMS=0&S21STR=RES0000202

5. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого (парламентська). URL : <http://nlu.org.ua/>

6. Нормативна база освітнього процесу у ЗВО та передвищої освіти. URL : www.rada.gov.ua

7. Хмельницький інститут соціальних технологій Університету „Україна” : вебсайт. URL : <https://hist.km.ua>

8.5. Сертифікаційні програми (електронні курси)

1. Цифрова трансформація освіти: роль штучного інтелекту в модернізації навчального процесу. Здоров'я, безпека та добробут. URL : <https://surl.li/yebade> (дата звернення : 10.08.2025).

2. Трансформуємо освіту за допомогою технологій: організація якісного навчального процесу за допомогою додатків Google. Здоров'я, безпека та добробут. URL : <https://surl.li/qdkuhc> (дата звернення : 11.08.2025).

3. Створення тестів в Moodle. Формування структури уроку. URL : <https://surl.li/mczsvs> (дата звернення : 11.08.2025).

4. Інтернет-сервіси для створення навчального контенту. Презентації на ресурсі Nearpod. URL : <https://surl.li/gmbrnj> (дата звернення : 21.08.2025).

8.6. Фахові періодичні видання України з дисципліни

1. Український журнал медицини, біології та спорту. URL : <https://uajmbs.com.ua/uk>

2. Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. URL : <https://pharmed.zsmu.edu.ua/>

3. Здоров'я, спорт, реабілітація URL : <https://hsr-journal.com/index.php/journal>

4. Сучасні медичні технології URL : <https://medtech.mphu.edu.ua/>

8.7. Універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти для опанування дисципліни

Програмне забезпечення	Призначення	Умови використання (вільний доступ в Інтернеті, згідно договору, придбані ліцензії тощо)
Moodle	Система управління навчанням (LMS), організація дистанційного та змішаного навчання, контроль знань	Вільний корпоративний доступ (open source)
Zoom	Онлайн-лекції, семінари, відеоконференції	Безкоштовна версія з обмеженнями / ліцензія
Coursera / EdX	Доступ до масових відкритих онлайн-курсів (МООС)	Вільний доступ (частково платні сертифікати)
Google Scholar	Наукова база для пошуку літератури, статей, досліджень	Вільний доступ
Scopus / Web of Science	Міжнародні наукометричні бази даних для дослідницької роботи	За ліцензією (передплата ЗВО)
Canva / Adobe Express	Створення презентацій, інфографік, візуальних матеріалів	Canva – freemium, Adobe – ліцензія
MS Office / LibreOffice	Текстові документи, таблиці, презентації	MS Office – ліцензія, LibreOffice – вільний доступ

9. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Семінарське заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 35
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	Платформа Moodle